

Fara helst í landskassan!

Kovarognini góvu stórt undirskot

— gera nú posteir í staðin

— Tað kann ikki vera heilt rætt, at ein ávis fyrir-tøka skal rinda alt tað, sum kannar og marknaðarføring kosta, tá tú byrjar eina nýggja framleiðslu. Hetta gagnar jú landinum í seinasta enda, og tí haldi eg, at tað eisini skal bera ein part av byrðuni.

Tað er Gardar Joensen, stjóri á konservervirkinum í Sandavági, Kovanum, sum sigur hetta í samrøðu við Tíðindablaðið Sosialin.

Kovin hevur fyrsta árið havt eitt undirskot uppá einar 2 mill. kr. Hetta kemst av, at prisurin á rognum hevur verið alt ov lågur. Hann ber ikki ein gang kostnaðin á tilfarinum til framleiðsluna.

Nú hevur virkið heilt steðgað rognframleiðsluni, og byrjar nú at gera posteir í staðin. Sølusáttmáli um 500.000 dósir er longu gjordur.

Kovin byrjaði framleiðslu í juli mánað í fjør. Ymsir smærri trupulleikar vóru at byrja við, t.d. høvdu teir ikki tær røttu dósirnar, men vóru noyðdir at seta etikettir á við hond.

Eftir nýggj ár fingur teir so tær litograferaðu dósirnar til rognini, og tá settu teir fulla ferð á. Teir høvdu roknað við í útrokningunum at gera 16.000 dósir av rognum hvønn dag, men einki var til hindurs fyri at gera tær 20.000 dósirnar í 8 timar. So framleiðsluorkan samsvaraði metingunum.

Gardar Joensen sigur víðari, at tá teir byrjaðu varð roknað við einum söluprasi uppá útvið 16 kr. Úttalili og metingar frá sölufelagnum, Føroya Fiskasølu, søgdu, at í hvussu so er 15,50 kr. kilo

var ein relevantur prisur. Hetta skuldi so verða tann prisurin, sum líknandi virki fingur, tá Kovin byrjaði.

Skuldu fáa 16 kr. — fingur 11 kr.

— Tað var rættiliga trupult at selja nakra mongd tíðina aftaná nýggj ár. Eisini sóu vit beinanvegin, at skuldu vit fara í gongd av álvara, so máttu vit lækka priskrøvini. Tey fyrstu rognini vóru ikki seld fyrr enn í mars mánaða, sigur Gardar Joensen.

— Tá ar so mett, at tað var skilagott at byrja við einum útbjóðingarprii uppá 10 til 11 kr. kilo — fyri á tann hátt at trýsta seg inn á marknaðin. Og so vóna, at prisurin fór at hækka. Eitt parti varð so

selt til Irma fyrst í mars.

Gardar Joensen leggur aftrat, at vónin um, at prisurin fór at hækka aftur, hevur ikki hildið. Sjálvt um umleið 1 mill. dósir eru seldar higartil, so er prisurin ikki vaksinn.

KOvin keypti 200 tons av frystum rognum, tá virkið byrjaði framleiðslu. Hesi tonsini eru vorðin til 1,2 mill. dósir av rognavörum.

Steðgaði rognunum

Tá so tey fyrstu töluni av tí varðandi vánaliga söluprisinum vóru greið, steðgaði Kovin framleiðsluni av rognum. Hetta var mánaðarskiptið mars-apríl. Síðani hava rogn ikki verið framleidd. Orsøkin: tað er ikki lønandi.

Gardar Joensen sigur víðari, at söluprisurin ikki ein gong er fyri tilfarið, sum brúkt verður.

— Men hvønn pris skulu tit hava fyri at framleiðslan kann bera seg?

— Fáa vit millum 14 og 15 kr. kilo, so er tað ein lønandi vinna.

— Var tað ikki skeivt at fara undir rognframleiðslu, tá sölutíðin var so vánaligt?

— Tær útrokningar, sum vit høvdu, tá vit byrjaðu at arbeiða við projektnum longu í 1978, vóru ein söluprisur uppá millum 15,50 og 16,50 kr. Tá var framleiðslukostnaðurin mettur til 15,91 kr. kilo.

Tey gjørdur rognavøru — nú skulu tey gera posteir.

— T.v.s. at hetta kundi verða ein arbeiðsskapandi framleiðsla, sum vit tó ikki fóru at spinna gull av. Tað var eisini við hesum í huga, at vit keyptu tey 200 tonsini.

Bíligari framleiðsla

Víðari sigur Gardar at sjálvt um tímalon og annað er hækkað munandi, og at ein tá skuldi roknað við, at framleiðslukostnaðurin hækkaði samsvandi, so hevur tað eydnast Kovanum at minka um framleiðsluútreiðslurnar úr teimum 15,91 kr. niður á 13 kr. kilo. Hetta kemst av, at verksmiðjan hevur virkað væl, og tí virkið í januar og februar mánað keypti nakað av ferskum rognum og blandaði tað upp í. Hesi rogn vóru nógv bíligari.

Hevur ein sáttmála á hondini við nøkulunda hampuligum prasi, so er tað ein stórir fyrimunur at kunna gera nógv í rognatíðini og gera tað úr ferskum rognum frá keikantinum fyri tað mesta. Rognatíðin er frá hálvum januar út í apríl.

Gardar Joensen tosar her við eitt av starvsfólkunum á Rannsóknarstovuni í Reykjavík, har tey kanna konservervøru, sum verða útfluttar.

Í Íslandi

Millum teir føroyingar, sum vóru í Íslandi farnu viku fyri at siggja, hvat íslendskur ídnaður hevur at bjóða fram í dag, var Gardar Joensen, stjóri á konservervirkinum Kovanum í Sandavági.

Gardar Joensen sigur, at hann fór til Íslands fyri at siggja, hvat íslendingar gera á konserversekinum, og hvussu frammarliga teir eru í at góðska fiskavøru.

— Eg má siga, at ferðin hevur verið sera áhugaverd. Teir gera ein hóp av vörum í dós, og teir útflyta ein stóran part av hesum. Serstakliga til eystanlondini og tað haldi eg vit eiga at kanna nærri.

Gardar sigur víðari, at íslendski heima-marknaðurin er munandi størri enn okkara. Hetta ger, at teir betri enn vit kunnu testa nýggjar vørur á sínum egna marknaði fyri at vita, hvat fólk halda um vøruna. — men vit hava heilt vist nakað at læra av íslendingum.

T.v.s. at vit hesa tíðina kunnu arbeiða so mikið nógv av rognum, at vit koma at hava nógv á goymslu, soleiðis at vit restina av árinum kunnu arbeiða við øðrum vörum.

— Kenna tit tykkum snýttar av sölufelagnum, tá prisurin ikki samsvarar við tær upprunaliga útrokningarnar?

— Tað veit eg ikki rættiliga. Eg veit bert, at tann prisur, vit fingur at vita

um, hevur als ikki hildið.

— Um tit frá byrjan vistu, at söluprisurin fór ikki at vera hægri enn 10 kr. kilo, høvdu tit so verið farnir undir hetta projektið?

— Avgjørt ikki við rognum. Tá hevði verið neyðugt at roynt onkra aðra vøru.

Men um so var, at landið sum í seinasta enda

Framhald á síðu 14

Íslendingar gera hóp av ymsum konservervörum. Ein partur verður útfluttur til eystanlondini. Teimum kunnu vit læra av, heldur stjórin á Kovanum.